

متن پرسش

سلام علیکم استاد عزیز: همانطور که می دانید انسان پنج قوه دارد حس خیال، وهم، عقل و فوق عقل، هر کدام از این قوا خوراکی مخصوص به خود دارند که می بایست تغذیه شوند البته باید حدود الهی را مراعات کرد تا جنبه فوق عقلانی و انسانی مان متوقف نشود. شما فرمودید حوزه فعالیت موسیقی تحریک خیال است و سالک الی الله نمی خواهد در محدوده خیال متوقف شود و از این جهت است که اولیاء معصوم «علیهم السلام» ورودی به موسیقی نداشته اند این گفته شما در مورد بقیه قوا هم صادق است به فرض مطالب علمی و معقولات قوه عقل را تحریک می کنند آیا چون عقل تحریک می شود و ممکن است انسان را در محدوده عقل متوقف کند نباید سراغ معقولات رفت؟ هرکدام از محسوسات برای قوه حس نیز همین حکم را دارد من احساس می کنم موسیقی کار دیگری با روح و جان انسان می کند که معصومین علیهم السلام حتی سراغ غیر حرام آن هم نمی رفتند نیاز به توضیح بیشتری دارم لطفا راهنمایی کنید. متشکرم

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: عنایت داشته باشید که بعضی از قوای نفس ناطقه‌ی انسان به خودی خود اصالت دارند و بعضی به تبع می‌توانند مفید باشند. همان‌طور که مثلاً میل جنسی یک نیاز به تبع است که اگر بدان جواب داده نشود به حقیقت انسان لطمه‌ای وارد نمی‌شود؛ بعضی از ابعاد خیال نیز اصالت ندارند و این‌طور نیست که باید همه‌ی حوزه‌های خیال را جواب داد، به‌خصوص که اگر میدان خیال از طریق عقل و قلب کنترل نشوند به خودی خود حجاب عقل و قلب می‌شود. و در مورد عقل نیز باید مقدمه‌ای باشد برای رجوع انسان از طریق قلب به حضرت حق وگرنه خود عقل نیز یک حجاب نورانی است که باید از آن نیز به عنوان یک حجاب عبور کرد. موفق باشید